

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ  
СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ



## ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**Факультетської науково-практичної конференції  
докторантів, аспірантів, молодих вчених і студентів  
“Диджиталізація (цифровізація) суспільства: інституційні,  
економічні, соціально-психологічні та правові аспекти”**

**24 листопада 2023 р.**  
м. Харків

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ  
СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

## **ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ**

**Факультетської науково-практичної конференції докторантів,  
аспірантів, молодих вчених і здобувачів вищої освіти**

### **«Диджиталізація (цифровізація) суспільства: інституційні, економічні, соціально- психологічні та правові аспекти»**

24 листопада 2023 р.

м. Харків, 2023

УДК 004  
БК 32.973.202

Факультетської науково-практичної конференції докторантів, аспірантів, молодих вчених і студентів «Диджиталізація (цифровізація) суспільства: інституційні, економічні, соціально-психологічні та правові аспекти»: тези доповідей, 24 листопада 2023 р. – Харків: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, 2023. – 110 с.

Наведені тези пленарних та секційних доповідей за теоретичними та практичними результатами наукових досліджень і розробок. Представлені результати теоретичних і практичних досліджень у галузі економіки, управління та адміністрування, публічного управління та права. Розглянуті питання диджиталізації економічних процесів в Україні та у світі, визначені основні тренди та перспективи цих процесів. Висвітленні особливості розуміння праці в сучасному інформаційно-комунікаційному просторі в розрізі їх викликів та перспектив. Представлене розуміння ролі публічного управління в умовах диджиталізації економічного та соціального середовища. Представлені аспекти права та інформаційних технологій в сучасних умовах диджиталізація.

Відповідальний за випуск:  
Власенко Т. А.

Роботи надруковані з авторських оригіналів, що надані оргкомітету, за авторської редакції.

Електронний варіант матеріалів конференції доступний на сайті конференції:

<https://foss.kn-it.info/>

©ХНЕУ ім. С. Кузнеця

## ЗМІСТ

<b>СЕКЦІЯ 1. ДИДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ: ТРЕНДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ</b>	10
<i>Андрієнко Анна Денисівна, Момот Каміла Владиславівна</i> РОЗВИТОК ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ	10
<i>Артюх Анастасія Сергіївна</i> КОНТРОЛЬ ВИТРАТ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ	12
<i>Батіг Владислав Васильович</i> СУТНІСНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНКЛЮЗИВНОЇ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ	14
<i>Бендасюк Олег Олександрович, Неклюдова Татяна Миколаївна</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ НА СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЯХ	16
<i>Бондар Станіслав Максимович</i> ОБГРУНТУВАННЯ КОНКУРЕНТНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	18
<i>Гречишнікова Ірина Олександрівна</i> ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	20
<i>Глушков Олег Анатолійович</i> СУЧАСНІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ ТВАРИННИЦТВА В УКРАЇНІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ	23
<i>Гриценко Анна Михайлівна</i> ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ У СУЧАСНИЙ БІЗНЕС: АНАЛІЗ ТРЕНДІВ ТА ПЕРСПЕКТИВ	24
<i>Гудко Тетяна Андріївна</i> ТЕНДЕНЦІЇ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНСЬКОМУ БІЗНЕСІ	26
<i>Дібров Владислав Сергійович</i> ПРОБЛЕМА ІНФОРМАЦІЙНОЇ АСИМЕТРІЇ НА СУЧАСНОМУ ІТ-РИНКУ	28
<i>Долгополов Кирило Олександрович</i> ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ З ВИКОРИСТАННЯМ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ	29
<i>Іванова Вікторія Олегівна</i> РОЗВИТОК КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА В ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРІ	31
<i>Іванченков Вячеслав Сергійович</i> НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЧНИХ ЗМІН ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ	33

<b>Капустян Катерина Сергіївна</b>	35
КІБЕРБЕЗПЕКА В УМОВАХ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ: ЗАХОДИ ТА ЗАГРОЗИ ДЛЯ БІЗНЕСУ	
<b>Карабута Валерія Вадимівна</b>	37
СУЧАСНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ РОЗВИТКУ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	
<b>Коваленко Катерина Вікторівна</b>	38
РОЛЬ СТРАТЕГІЧНОГО МАРКЕТИНГУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ	
<b>Кузьома Віталій Вікторович</b>	40
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ В АГРОПРОДОВОЛЬЧОМУ СЕКТОРІ	
<b>Кучерук Олександр</b>	43
АСПЕКТИ КРЕАТИВНОСТІ ЯК НАЙБІЛЬШОЇ ЦІННІСТЬ ТОВАРУ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ	
<b>Лагодієнко Олег Вікторович</b>	45
УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ НА ЗАСАДАХ ESG КОНЦЕПЦІЇ	
<b>Малініна Еліна Дмитрівна</b>	47
ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ	
<b>Масалітін Євген Володимирович</b>	48
ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТОРГІВЛІ	
<b>Мисик Володимир Володимирович</b>	50
ТЕНДЕНЦІЇ РЕЛОКАЦІЇ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВІЙНИ	
<b>Мірошниченко Владислава Олексіївна</b>	53
СТРАТЕГІЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИТРАТ	
<b>Момот Каміла Владиславівна, Андрієнко Анна Денисівна</b>	55
СТРАТЕГІЯ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ШЛЯХ ДО РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО БІЗНЕСУ	
<b>Некупальна Ганна Олексіївна</b>	56
ВИТРАТИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ: ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ	
<b>Ніщєретов Владислав Володимирович</b>	59
ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТА НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЇЇ ЕФЕКТИВНОСТІ	
<b>Орда Дар'я Костянтинівна</b>	60
ЕВОЛЮЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ПІД ВПЛИВОМ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ: АНАЛІЗ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ БІЗНЕСУ	
<b>Паккі Андрій Глібович</b>	62
ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ	
<b>Проценко Анна Олександрівна</b>	64
МЕТОДИ ЦІНОУТВОРЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ	

<i>Печка Сергій Сергійович</i>	66
ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ СТРАТЕГІЙ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
<i>Ревенко Олена Вікторівна</i>	68
АНАЛІЗ ЧИННИКІВ ВПЛИВУ ТА ОСОБЛИВОСТЕЙ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ МАЛОГО БІЗНЕСУ	
<i>Рибальченко Софія Олександрівна</i>	70
ДИДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ	
<i>Романчук Руслан Артурович</i>	72
ДИДЖИТАЛІЗАЦІЯ В ПІДВИЩЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	
<i>Сотникова Анастасія Володимирівна</i>	73
ОСОБЛИВОСТІ ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ	
<i>Степаненко Сергій Віталійович</i>	75
РІВЕНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРОВИРОБНИКІВ МАТЕРІАЛЬНО- ТЕХНІЧНИМИ РЕСУРСАМИ ЯК ПЕРЕДУМОВА НАРОЩУВАННЯ ОБСЯГІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА	
<i>Тронов Данило Андрійович</i>	77
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МЕБЛЕВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
<i>Ушкальов Володимир Васильович,</i>	78
<i>Мартіянова Марина Павлівна</i>	
ЛІНГВІСТИЧНІ КРИТЕРІЇ МЕТАПРОГРАМНОГО ПРОФІЛЮВАННЯ В ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ	
<i>Фадєєв Олександр Павлович</i>	80
ВПЛИВ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ НА ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ	
<i>Шепелева Ольга Валеріївна</i>	82
СТРУКТУРА МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ТУРИСТСЬКОЮ ПРИВАБЛИВІСТЮ ТЕРИТОРІЙ	
<b>СЕКЦІЯ 2. ПРАЦЯ В ІТ-ПРОСТОРИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ</b>	<b>84</b>
<i>Ачкасова Оксана Вікторівна,</i>	84
<i>Кузьменко Владислав Віталійович</i>	
РОЛЬ АВТОМАТИЗАЦІЇ ПРОЦЕДУРИ ПІДБОРУ ПЕРСОНАЛУ ДЛЯ УСПІШНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	
<i>Білик Анжела Олександрівна</i>	86
ДИДЖИТАЛІЗАЦІЯ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ	
<i>Єрмоленко Олексій Анатолійович, Карнов Ілля Олегович</i>	87
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ДЕФІНІЦІЇ «ЯКІСТЬ ТРУДОВОГО ЖИТТЯ»	

<i>Єрмоленко Олексій Анатолійович, Юрченко Микита Володимирович</i>	89
НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ В УКРАЇНІ	
<i>Іванісов Олег Вікторович, Безугла Руслана Олегівна</i>	91
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	
<i>Лебединська Олена Сергіївна</i>	93
МОЛОДІЖНИЙ РИНОК ПРАЦІ В УКРАЇНІ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
<i>Луговий Богдан Владиславович</i>	95
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ	
<i>Михайлюк Софія Дмитрівна</i>	97
СУЧАСНІ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМИ ЗАЛУЧЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ У СОЦІАЛЬНОМУ ПІДПРИЄМНИЦТВІ	
<i>Mishyna Anastasia</i>	99
FOREIGN EXPERIENCE OF ECONOMIC DIGITALIZATION	
<i>Назарова Галина Валентинівна, Балясний Віктор Олегович</i>	101
АНАЛІЗ ІНДИКАТОРІВ ГНУЧКОСТІ ТА БЕЗПЕКИ НА ВІТЧИЗНЯНОМУ РИНКУ ПРАЦІ	
<i>Писаревська Ганна Іллівна</i>	102
АНАЛІЗ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ ВИКОРИСТАННЯ DIGITAL ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ	
<i>Руденко Вікторія Олександрівна</i>	105
ПОКАЗНИКИ ГОТОВНОСТІ ДО ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ В УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ	
<i>Семенченко Андрій Володимирович, Семенченко Аліна Володимирівна</i>	106
ДОСЛІДЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ПРИНЦИПІВ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	
<i>Сиводід Анастасія Сергіївна</i>	108
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ІТ-СФЕРИ НА РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ	
<i>Сотнікова Юлія Володимирівна, Іващенко Микола Миколайович</i>	110
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ СУТНОСТІ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ ІСНУВАННЯ В УКРАЇНІ	
<i>Сотнікова Юлія Володимирівна, Клизуб Олексій Олегович</i>	112
ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВІЙСЬКОВИХ	

<i>Степанова Ека Рамінівна,</i> <i>Молодецький Геннадій Геннадійович</i> СОЦІАЛЬНІ НАВИЧКИ ДЛЯ ІТ-СПЕЦІАЛІСТІВ	113
<b>СЕКЦІЯ 3. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА В УМОВАХ ДІДЖИТАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА</b>	115
<i>Агаєва Катерина Олександрівна</i> УДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТІ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ ЧЕРЕЗ ВПРОВАДЖЕННЯ SMART CITY ТЕХНОЛОГІЙ	115
<i>Александрова Александра Євгенівна</i> РОЗВИТОК ПУБЛІЧНОГО ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАЇНІ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	116
<i>Емран Рімма ДAUDІВНА</i> ЕЛЕКТРОНІ ВИБОРИ: КРОК В МАЙБУТНЄ ЧИ ВИКЛИК ДЛЯ ДЕМОКРАТІЇ?	119
<i>Єрмоленко Оксана Олександрівна,</i> <i>Гальцев Сергій Михайлович</i> ЛЕГІСЛЯТИВНІ ТА РЕГУЛЯТОРНІ АСПЕКТИ ПУБЛІЧНО- ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАЇНІ	121
<i>Єрмоленко Оксана Олександрівна,</i> <i>Гальцев Сергій Михайлович</i> ПОДАЛЬШЕ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВЧОЇ БАЗИ В СФЕРІ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАЇНІ	122
<i>Єрмоленко Оксана Олександрівна,</i> <i>Коваль Софія Павлівна</i> ЦИФРОВІ МЕТОДИ ВЗАЄМОДІЇ ПУБЛІЧНОГО ТА ПРИВАТНОГО СЕКТОРІВ: ЗМІНА ПАРАДИГМИ В УПРАВЛІННІ	124
<i>Єрмоленко Оксана Олександрівна,</i> <i>Коньшина Інна Романівна</i> НОРМАТИВНО ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕХАНІЗМУ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ	126
<i>Зейналов Рашад Шукюр Огли</i> НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ	127
<i>Лола Юлія Юрїївна, Катешко Владислав Олексійович</i> КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ	129
<i>Нікулін Валентин Іванович</i> ФАКТОРИ ВПЛИВУ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ	131
<i>Нікулін Валентин Іванович</i> ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ	134
<i>Пашнєв Віталій Олексійович</i> ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	135



роботі для безробітних. Перепідготовка в навчальному закладі або системі державної служби зайнятості з виплатою стипендії» [5].

Збереження робочої сили є потенційно важливим для захисту життєво важливих інтересів людей і народів, суспільств і націй. Так, відповідно до статті 8 Закону України «Про основи національної безпеки України» збереження та зміцнення потенціалу трудових ресурсів держави є основним напрямом державної політики у сфері національної безпеки [6].

Тому соціально-економічна політика України має бути спрямована на збереження потенціалу робочої сили. Нормативно-правові норми, що регулюють питання праці, є прямим вираженням національних норм формування та утримання робочої сили, а тому мають відповідати сучасним міжнародним стандартам і вимогам. У цьому контексті важливо не лише задекларувати певні гарантії на правовому рівні, а й передбачити відповідні механізми забезпечення цих гарантій.

#### **Перелік використаних джерел:**

1. Терещенко Д. А. Система державного регулювання розвитку трудового потенціалу регіону: теоретико-методологічний аспект. *Актуальні проблеми державного управління*. 2013. № 2. С. 88 – 97. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdy\\_2013\\_2\\_14](http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdy_2013_2_14). 2. Про Основні напрями розвитку трудового потенціалу в Україні на період до 2010 року: Указ Президента України від 03.08.1999 р. № 958/99. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/958/99#Text>. 3. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-18. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. 4. «Про охорону праці»: Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>. 5. Кодекс законів про працю: Закон України від 10.12.1971 р. № 322-08. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>. 6. Про основи національної безпеки України : Закон України від 19.06.2003 р. № 964-15. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/964-15#Text> .

#### **УДК 351.72**

#### **Іванісов Олег Вікторович,**

к.е.н., доц., доцент кафедри соціальної економіки,  
Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця  
[Ivanisovoleg@ukr.net](mailto:Ivanisovoleg@ukr.net)

#### **Безугла Руслана Олегівна,** студентка 3 курсу,

спеціальності 232 «Соціальне забезпечення»,  
Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця  
[bezuglaruslana@gmail.com](mailto:bezuglaruslana@gmail.com)

### **ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ**

В умовах глобалізації для України все більш важливим стає рівень конкурентоспроможності країни та, відповідно, вітчизняних підприємств. Вагомий вплив на конкурентоспроможність національної економіки оказує рівень інноваційного розвитку. Розробка соціальних та економічних програм розвитку України неможлива на сьогодні без інноваційних трансформацій. Якісні перетворення в національній економіці багато в чому залежать від активізації інвестиційної діяльності та додання інноваційної спрямованості у всіх галузях економіки. Однак, сучасний стан української економіки вимагає від виробників значних витрат на впровадження та реалізацію інновацій, що зменшує рівень інноваційно-активних підприємств у загальній кількості промислових підприємств.

Питанням теорії інновацій, розробки рекомендацій щодо формування системи сталого інноваційного розвитку присвячено низку праць вітчизняних науковців-економістів, серед яких: В. Александрова, А. Гальчинський, Ю. Дьячкова, Л. Куцеконь, А. Никифоров, І. Павленко, М. Туган-Барановський та ін.

Метою даного дослідження є визначення основних проблем у сфері інноваційного розвитку та розробка заходів щодо їх вирішення.

Для виявлення основних проблем інноваційного розвитку слід визначитися з трактуванням категорії “інновація” та “інноваційний розвиток”.

Інновація – це кінцевий результат впровадження новації з метою зміни об’єкта управління і отримання економічного, соціального, екологічного, науково-технічного або іншого виду ефекту [2].

Інноваційний розвиток – це вдосконалення системи (об’єкта) на основі інновацій [1].

Ситуація, що склалася на сьогодні в Україні, свідчить про відсутність єдиної концепції управління інноваційним розвитком, що дозволила б реалізовувати управлінські заходи системно, а не здійснювати окремі, найчастіше не пов’язані між собою дії. В Україні нині система управління науково-інноваційною сферою має незавершений характер, для неї характерна розірваність управління науково-технічною й інноваційною діяльністю, практично відсутні органи, які аналізують результати науково-технологічної діяльності, здійснюють контроль за ефективністю виконання програм і проектів, результативністю фінансування та ін. Головними перешкодами на шляху вирішення завдань інноваційного розвитку в Україні є такі: дефіцит фінансових ресурсів, низька конкурентоспроможність продукції деяких галузей економіки, нерозвиненість системи малого інноваційного підприємництва, відсутність сучасної інноваційної ринкової інфраструктури та ін.

Формування механізмів управління інноваційними процесами в економіці мають виходити з вимог сучасної концепції інноваційного розвитку держави та враховувати диференціацію форм і методів науково-технічної діяльності, появу нових інструментів управління інноваційною діяльністю, ускладнення системи економічних стосунків у сфері реалізації нововведень.

Згідно Закону України "Про інноваційну діяльність" [4] головною метою державної інноваційної політики є створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку й використання науково-технічного потенціалу країни, забезпечення впровадження сучасних екологічно чистих, безпечних, енерго- та ресурсозберігаючих технологій, виробництва та реалізації нових видів конкурентоздатної продукції.

Формування цілісної концепції управління інноваційним розвитком неможливе без організаційно-правового забезпечення, яке дозволяє пов’язати весь ланцюг управління в єдиний механізм. Мова йде про організаційні структури і форми управління, що є елементами механізму управління інноваційним розвитком. Організаційний елемент є досить важливим, оскільки через нього безпосередньо здійснюється управлінський вплив на інноваційні процеси. Організаційна складова управління інноваційним розвитком передбачає створення: правової бази реалізації основних напрямів інноваційного розвитку; структури фінансової підтримки певних напрямів інноваційного розвитку; науково-технічної інфраструктури (центрів науково-технічної інформації, банків даних, науково-дослідних організацій, інститутів тощо); системи підготовки професійних кадрів і формування управлінських консультативних служб шляхом підвищення мобільності робочої сили, створення науково-технічної інфраструктури [3].

Таким чином, серед напрямків державної підтримки інновацій слід виділити наступні [2]:

1. Нормативно-правова, яка включає розробку збалансованих та взаємопов’язаних нормативних та законодавчих актів, а також програм економічного і соціального розвитку, які регламентують позитивну динаміку інноваційної діяльності в Україні з урахуванням доробків розвинутих країн світу.

2. Організаційна підтримка полягає у організації інноваційної діяльності на різних етапах життєвого циклу інновацій.

3. Фінансова державна підтримка, що забезпечує достатній рівень інвестицій в інноваційну діяльність підприємств за пріоритетними напрямками, розвиток системи державного й приватного страхування інноваційних ризиків

4. Консультаційна підтримка інноваційно-спрямованих підприємств у рамках управлінських функцій та інформаційної складової інноваційної діяльності.

5. Мотиваційна (податкова, бюджетна) підтримка – застосування субсидій, субвенцій, державних закупівель, гарантій, дотацій; податкових пільг, пов’язаних з реалізацією інноваційних

проектів, надання пільг інноваційним організаціям та спеціальні режими оподаткування інноваційної діяльності. Характер та вид податкових пільг повинен враховувати етап життєвого циклу інновацій та їх вид.

Таким чином, на етапі становлення інноваційної моделі розвитку економіки країни, доцільним є застосування тих податкових пільг (зниження ставки податку, надання податкових канікул та ін.), які орієнтуються не на прибуток, що отримано від реалізації інноваційного проекту, а на загальний оподатковуваний прибуток підприємства. Це обумовлено специфікою життєвого циклу інновацій та сучасним станом показників діяльності підприємств України.

#### **Перелік використаних джерел:**

1. Дьячкова Ю. М. Інноваційна активність промислових підприємств України в контексті їх сталого розвитку. Вісник Донбаської державної машинобудівної академії. 2017. № 1 (40). С. 107 – 114. 2. Куцеконь Л. О. Методологічні засади інноваційного розвитку підприємств. Науковий вісник Національного університету біоресурсів природокористування України. 2018. № 168. С. 194 – 198. 3. Павленко І. А. Інноваційне підприємництво у трансформаційній економіці України : монографія. Київ : КНЕУ, 2013. 248 с. 4. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. Відомості Верховної ради. 2002. № 36. 266 с.

**УДК 331.5(477)**

**Лебединська Олена Сергіївна,**

к.е.н., доц., доцент кафедри соціальної економіки,

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

### **МОЛОДІЖНИЙ РИНОК ПРАЦІ В УКРАЇНІ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Молодіжний ринок праці в Україні переживає складні часи. Через велику війну мільйони працездатних українців втратили роботу, а бізнесу доводиться враховувати нові реалії. 2023 рік, як і попередній, став одним з найважчих років для економіки України. Кількість вакансій, які пропонують роботодавці, ще далека від довоєнного періоду, але з кожним місяцем пропозицій стає дедалі більше, бо деякі професії залишаються затребуваними, а деякі будуть дуже актуальними в післявоєнний час. Скорочення пропозицій з працевлаштування підштовхує людей до активних пошуків роботи. Чи не єдиним способом є розміщення резюме. За останній рік їх кількість на згаданих сайтах зросла до 4 млн та 4,7 млн відповідно. Пропозицій від Державного центру зайнятості теж поменшало вдвічі. У січні база центру містила інформацію про 20,5 тис вакансій та 94,5 тис резюме. Саме тому дане питання є дуже актуальним та потребує моніторингу для подальшої стабілізації ситуації [1, 2, 7, 8].

Метою дослідження є вивчення сучасних тенденцій молодіжного ринку праці та перспектив його подальшого розвитку.

Провідний науковий співробітник Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАНУ Лідія Ткаченко наголошує, що наразі в Україні немає достовірних даних щодо стану ринку праці, адже Державна служба статистики припинила дослідження ринку робочої сили [2]. При цьому підприємствам дозволили не звітувати про свою роботу. Є інформація реєстру Державної служби зайнятості, але вона відображає лише невеликий сегмент ринку праці – тих, хто працював офіційно і, втративши роботу, зареєструвався для отримання допомоги з безробіття [1].

В сучасних умовах знайти роботу в Україні стало важче. Як свідчать дані сайту Work.ua, за останній рік кількість вакансій скоротилася майже вдвічі – до 52 тис пропозицій. На ресурсі Rabota.ua вакансій ще менше – 42,8 тис. Станом на 23 жовтня 2023 року на цьому сайті зареєстровано за останні 3 місяці понад 740 тисяч нових вакансій та 1 900 000 активних кандидатів на ці вакансії. Судячи з цього, можна стверджувати, що ситуація на ринку праці не є позитивною, але дає змогу стверджувати, що за цей рік кількість вакансій зросла майже в два рази. Середня зарплата встановлена на рівні 15000 гривень, що не є дуже гарним результатом в умовах існуючого рівня інфляції, коли гроші втрачають свою цінність кожного дня [2, 8].